



MH01806

HÍRADÓ

könyvtári

A FŐVÁROSI SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR DOLGOZÓINAK TÁJÉKOZTATÓJA

XXXI. ÉVFOLYAM

12. SZÁM

1987. DECEMBER

Szerkesztő bizottság:

Tverdota Miklósné *elnök*
Katsányi Sándor *felelős szerkesztő*
Aknay Tibor, Bardócz Antalné,
Csányi Szilveszter, Csoma Mihályné,
Friedrich Lajosné, Sántháné Antal Sára,
Weisz Sándorné

Felelős kiadó: Kiss Jenő főigazgató



Megjelenik havonta

Ára: 2.50 Ft
Előfizetési díj egy évre: 30.- Ft
Készült a FSZEK sokszorosítójában
Táskaszám
87/416
Eng. szám: III/ÜHB//30/1981
ISSN 0139-1917

AZ ÚJ ÉV ELÉ

A most kezdődő év nehéznek ígérkezik az ország, a főváros, könyvtárunk életében. Mindennapi tapasztalataink épp úgy, mint az ország sorsáért felelős testületek vitái, állásfoglalásai és programjai erre mutatnak, ezt a hangsúlyozzák. Könyvtárunk – amely része a társadalomnak, hiszen azt szolgálja és viseli az annak állapotából adódó következményeket – nem most találkozik ezekkel a gondokkal. Az utóbbi hat-hét évben mindig úgy fogtunk terveink kialakításához, majd az elgondolások megvalósításához, hogy a fenntartó város legfeljebb a szinttartáshoz tudta biztosítani a feltételeket. Van tehát tapasztalatunk, kialakulhatott a gyakorlatunk a nehézségekkel való birkózásban.

Az elmúlt években olyan magatartást, ha úgy tetszik intézményi taktikát alakítottunk ki, amely nem passzívan tudomásul veszi a feltételek rosszabbodását, a gazdasági szigorításokat, hanem bátran szakítva a megszokottal, keresve az új megoldásokat, szembeszállni igyekszik velük. A következtetéseket úgy vontuk le, a tennivalókat úgy alakítottuk, hogy nem egyszerűen szinten tartottuk, de fejleszteni is tudtuk szolgáltatásainkat. A hálózat korszerűsítésére kidolgozott elképzelésünk /amely nemcsak korszerűbb könyvtári modellt valósít meg, de gazdaságosabb és olcsóbb is, mint a korábbi/ épp úgy példa erre, mint a munkaszervezet korszerűsítésével együtt végrehajtott, éppen

ezáltal lehetővé vált bércorrekció. "Csodákat" természetesen nem tehattünk, de figyelemreméltó eredményeket értünk el az intézmény és dolgozói javára egyaránt.

Az 1988-as esztendő az eddiginél is nehezebb próba elé állít bennünket. A fővárosi tanács költségvetése nem tudja biztosítani azokat a kiadásokat, amelyekkel például az általános forgalmi adó terhel, a többi intézmény között minket is, vagy például az éves bérfeljesztés költségfedezetét sem. Jóllehet meggyőződésünk szerint és használati mutatóink által is igazolva kulturális alapellátást teljesítünk, az állami költségvetés csak a közoktatást és az egészségügyi szolgálatot tudja alapellátásnak minősíteni. És még azoknak sem képes valódi értékben, változatlan színvonalon biztosítani a működési költségeket. A kulturális intézményeknek még névlegesen sem! A mi könyvtárunknak 8 millió forintja hiányzik a megnövekedett működési költségekből./A nagyságrend érzékeltetésére: 1987-es költségvetésünk 120 millió forint volt/. A mind drágább fenntartási költségeket most nem részletezve csak arra utalunk, hogy a könyvek átlagára, az előrejelzések szerint a következő évben 100 forintra emelkedik.

Ha talpon akarunk maradni, sőt legalább a jelenlegi színvonalon teljesíteni vállalt feladatainkat, nem tehetünk mást, mint hogy a megkezdett úton, az elmúlt években kialakított módszerek segítségével haladunk tovább.

Az anyaggal, eszközzel, költségekkel, munkaerővel való ésszerű takarékoskodás épp úgy része e magatartásnak, mint a lehetőségeink ésszerűbb, hatékonyabb felhasználása. Azt is jelenti ez, hogy a kialakított és a gyakorlatban helyesnek bizonyult elképzeléseinket következetesen valósítsuk meg és kérjük számon /pl. az új hálózati struktúra és a KESz létének állománygyarapítási konzekvenciáit vagy pl. a selejtkönyvek és a főlős állomány értékesítését/. Szigorúan be kell tartani szabályainkat pl. a késedelmi díjak, perlések tekintetében. És mindenek előtt azt, hogy tevékenységünk továbbfejlesztésében, sőt szolgáltatásaink alakításában szelektíven járunk el. Tehát nem tartunk fenn és fejlesztünk tovább mindent, ami egykor lét rejött, hanem megkeressük a mai sőt holnapi igényeknek és a mostani lehetőségeknek leginkább megfelelő formákat és módokat, és azokra fordítjuk a csökkenő mértékben rendelkezésre álló pénzt.

Új, szokatlan kezdeményezéseket is jelent ez a magatartás. Olyanokat például, hogy egyes, eddig ingyenes szolgáltatásokat térítéshez kötünk /pl. a hanglemezek, kazeták kölcsönzését/, de azt is, hogy bérbe adunk bizonyos könyvtári tereket, esetleg haszonnal biztató vállalkozásokat indítunk, hogy az így nyert bevétellel segítsük alapfeladataink megvalósítását. Legnagyobb "tartalékunk" a beíratkozási díj emelése. Ehhez - sok ellenkező javaslat ellenére - a következő évben még nem nyúlunk (1988-ban valószínűleg lezajlanak az alapellátás ingyenessége körüli viták), de két könyvtárban kísérletképpen lehetőséget adunk az önkéntes hozzájárulásra.

Ebben a szellemben tehát 1988-ban folytatni fogjuk hálózat korszerűsítési terveink megvalósítását. Nem fogunk annyi nagykönyvtárunkat felújítani és korszerűsíteni, mint tettük 1987-ben, de az összes felújítást összekötjük a korszerűsítéssel. A felújításokon kívül is lehetőségünk van néhány könyvtárnak az új elvek szerint történő átalakítására, ebben számítunk az érdekelt könyvtárosok öntevékenységre, kezdeményezőkézségére. A következő esztendő már úgy kezdjük, hogy a KESz létével, szolgáltatásaival is számolhatunk és ennek figyelembe vételével következetesebben ésszerűsíthetjük a hálózat állománygyarapítását.

Több évtizedes várakozás után - a szomszédos kollégium épületének átvételével -

hozzákezdhetünk a központi könyvtár hosszabb időszakra elhúzódó korszerűsítéséhez. 1988-ban csak a legelső lépéseket tehetjük meg, valószínűleg csak a munkakörülmények kismértékű javítására, a raktározási problémák enyhítésére kerülhet sor; mindenesetre a lehetséges lépéseket egy hosszabbtávú és a központi könyvtár egészét átfogó korszerűsítés kereteibe kívánjuk illeszteni.

Az elmondottak után talán nem furcsa, ha azt mondom, hogy a következő esztendőben korszerűsítésekre, szolgáltatásbővítésre is kerül sor. A mondott elveken kívül külső, központi erőforrások teszik ezt lehetővé. Pályázat útján - a közművelődési ill. ifjúsáspolitikai alapokból - nyert összegekkel, valamint a hálózatunkban adott lehetőségek kihasználásával indíthattuk meg és bővíthetjük tovább jövőre a közhasznú információs szolgálatot. A video könyvtári hasznosítására tett eddigi lépéseinket is külső erőforrások és saját tartalékaink együttes felhasználása tette lehetővé. Remélhetőleg 1988-ban megkezdhetjük a videoanyagok kölcsönzését is. Ugyancsak külső erőforrás - az Országos Tudományos Kutatási Alap pályázatán nyert összeg - tette lehetővé, hogy a könyvtári munka a számítógépesítésben is megkezdhesse.

Szolgáltatási rendszerünk működési pontjaink lényeges csökkentését 1988-ban nem tervezzük. Szintentartásra számítunk olvasóink létszámában, szolgáltatásaink igénybevételében. Használóink az elmúlt években - azáltal hogy nem csökkenő mértékben vették igénybe szolgáltatásainkat - visszaigazolták törekvéseinket. Miden jel és valamennyi tervünk szerint így lesz ez a következő évben is.

Terveink megvalósításának egyik legfontosabb záloga a könyvtár dolgozóinak fegyelmzett munkája. Elképzeléseink igénylik és feltételezik a tervek fegyelmzett végrehajtását és a jobban érvényesülő kezdeményezőkézséget. Azt szeretnénk, hogy a könyvtár a következő nehéz éveket ne csak sikerrel vészelve át, hanem megerősödére, továbbfejlődésre készen kerüljön ki belőlük. Az év elején szokásos jókívánásokat kiegészítve ezért hadd kérjek nagyobb fegyelmet és több kezdeményező kézséget a könyvtár valamennyi dolgozójától.

Kiss Jenő

/1987. december 9./

Tisztelt Kulturális Bizottság!

Közismert, hogy a kulturális ágazat minden területe nagy gondokkal küzd, mint ez az eddigi hozzászólásokból is kiderült. Engedjék meg, hogy - nem először, és félek, nem is utoljára - felhívjam a figyelmet a könyvtárak súlyos helyzetére. A jelenlevők többsége már több ízben hallotta az utóbbi években mindazt, ami erről elmondható, ezért nem ismétlem meg /nehogy tisztelt képviselőtársaim megunják, hogy folyton ugyanazt hallják./ Mindössze annyit mondok, hogy gondjaink nemcsak változatlanul fennállnak, de félok, hogy a jövőben jelentősen súlyosodni fognak. Most csak egy tényezőt emelek ki: beszerzési keretünk növelése évek óta nem kompenzálja a dokumentumok áremelkedését. Tudomásom szerint ez az arány a jövő évben még az eddigiekhez képes is romlani fog. Ez nagy károkat okoz majd minden tekintetben és várható, hogy az olvasók számának a csökkenését vonja maga után egy olyan időszakban, amikor a lakosság sem lesz képes megvásárolni a drága könyveket és folyóiratokat. Mivel a könyvtárak sem jutnak majd hozzá - mint ahogy gyakran már ma sem - fontos dokumentumokhoz, olvasóiknak nem

lesz érdemes azokat látogatniuk. Természetes is: miért jönnének, ha nem kapják meg a szükséges műveket?

Ez annál is sajnálatosabb, mert a könyvtár társadalmi szerepe igen nagy: segítője a tudományos munkának, segítője és kiegészítője az oktatásnak, elmélyíti és kiegészíti a televízió hatását. A mai igényeknek és szükségleteknek megfelelő információszolgáltatásról ne is beszéljünk. Legalább ilyen jelentős a hagyományos szóraközlő szerepe.

Sajnos a meg nem szerzett tudás miatt elmaradt hasznat, mivel forintban nem fejezhető ki, nem tekintjük kárnak, pedig az.

Mondandóm második része arra a javaslatra vonatkozik, mely szerint gondolkodjunk el azon, hogy az eddig az állam által felvállalt ellátások közül melyek azok, amelyeket továbbra is állami feladatnak kell tekinteni, és melyekért fizessen a jövőben a lakosság térítést. Úgy gondolom, hogy az állam által eddig vállalt feladatok egyoldalú áthárítása nem valósítható meg, mert ezek költségeit a bérek nem tartalmazzák, ezért az emberek nem tudnák megfizetni ezeket.

Benjámin Judit

INNOVÁCIÓS FÓRUM

Az elmúlt hónapban két fórum: az osztályvezetők és a kerületi könyvtárigazgatók értekezlete megvitatta azokat a lehetőségeket, melyekkel a szolgáltatásaink szintentartásához szükséges összeg biztosítható lenne, melyek segítségével "talpon maradhatnánk

A két tanácskozáson a könyvtárigazgatók és az osztályvezetők számos konkrét példát, tervet és ötletet mondtak el a könyvtár birtokában levő, csak részben kihasznált eszközök, gépek, terek hasznosítására /bérbeadására, különmunkák vállalására stb./, könyvtári produktumok, pl. kiadványok értékesítésére stb. Mindenki egyetértett abban, hogy

ez irányban határozott lépéseket kell tennünk, még ha sokszor vitatták is az egyes konkrét javaslatok alkalmazhatóságát vagy helyességét.

A HÍRADÓ kötelességének érzi az ilyen törekvések támogatását, és vállalja gyors publikálásukat. Innovációs fórumot készül nyitni az egyes ötletek közkinccsé tétele érdekében. Kérünk mindenkit, hogy ilyen jellegű tapasztalatait, terveit vagy akár ötleteit folyamatosan juttassa el a szerkesztőség bármely tagjához. A hasznos elgondolások nyilvánossága: mindannyiunk közös érdeke.

AZ ARTOTÉKA HARMADIK ÉVE

1984-1987. Három éve működik könyvtárunkban a grafikai kölcsönzés. Milyen eredménnyel? Nézzük röviden a számadatokat!

348 alkalommal 1738 db grafikát kölcsönöztünk, vagyis kb. 2200 db. kölcsönözhető állományunkból már majd mindegyikre jutott egy-egy kölcsönzési alkalom.

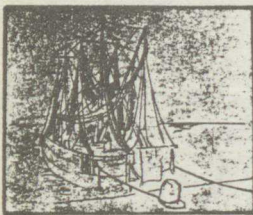
És hogy kik a kölcsönzőink? Annak ellenére, hogy gyűjteményünket elsősorban Kőbányán népszerűsítjük, (Kőbányai kábeltelevízió), nem mondhatjuk, hogy kölcsönzőink csak innen kerülnének ki. A város minden pontjáról jönnek hozzánk grafikáért: Budafokról, Újpestről, Gazdagrétről.

A grafikák kiválasztása nem könnyű feladat, a grafika kikölcsönzéséhez általában 3-4 másikat is ki kell emelni a tárolókból ahhoz, hogy a használó ízlésének, elgondolásának megfeleljen. Ezért terveinkben már kezdettől szerepelt egy kötet-katalógus elkészítése, melyben az állomány fotókkal is illusztrált lett volna. S a kompromisszum eredményeként szeptemberben elkészült a "Kölcsönzésre ajánljuk" c. füzet, melyen optimizmusunk jeleként az 1. szám látható. A kiadvány 100 grafikai alkotást tartalmaz, amelyeken a díszítő hatás az elsődleges, hisz ezeket a grafikákat szobájuk falára teszik az emberek, ezért e lapokon szép formák, tájak, harmónikus kompozíciók tükröződnek. A füzetet elsősorban az egyéni kölcsönzők választását szeretnénk segíteni.

Az artotéka, eredeti elképzeléseinkkel összhangban, a grafika kölcsönzés mellett részt vállal a vizuális nevelés más feladataiból is. Ez igen széles területeken valósul meg: kapcsolat a kerület általános iskoláival, a budapesti gimnáziumokkal, a kőbányai amatőr művészekkel és leglátványosabban, a kiállítások rendezésével. Könyvtárunkban van egy 40 m²-es falfelületünk, fenn a falon a képek felüggesztésére alkalmas sínrel és megfelelő világítással, ahol 10-15 műalkotás fér el. Kezdetben az artotéka állományából válogatott grafikat helyeztünk el itt, a könyvtár látogatói, it szerettük volna ide vonzani. S ha már itt az olvasó, mindig más és más szeretne látni. Ez évben már 10 kiállítást nyitottunk meg az artotékában: Józsa Zoltán festményei, Olajos György, Simon András, Sárkány Győző, Szili István, Würtz Ádám grafikái, az Ünnepi Könyvhéten az ÉS grafikái (irodalmi ankéttal egybekötve), később a '86-os Makói mappa, Ilja Sainer cseh grafikus és festőművész művei és Tóvölgyi Katalin kerámiai szerepeltek a kiállításokon. Eleinte nagyratörő terveink voltak és "nagy kiállítást" szeretnénk volna, de a könyvtár falai nincsenek gumiból; látva, hogy a kiállító művészek szeretik ezt a kis "kiállítótermet", megnyugodtunk. A kiállítási helyünk alkalmas pályakezdő fiatal művészek első munkáinak bemutatására vagy ismert művészek két nagyobb kiállítás közötti időben született művei bemutatására. Az év elejei kiállítások közül többről szólt rövidebb hír a Híradó hasábjain, most pár sort hadd írjak Ilja Sainer kiállításáról. A művész a cseh kortárs képzőművészet jelentős képviselője. Mi a Prágai Városi Könyvtár artotékája és a FSZEK központja közvetítésével kerültünk kapcsolatba vele. A prágai artotékában lévő kiállítása után a művész magyarországi bemutatkozást is tervezett. A két fővárosi könyvtár kapcsolata révén jutott el a művész a mi artotékánkba. Ilja Sainer 12 db grafikát küldött ajándékba, melyeket állományba vettük, s jelenleg már kölcsönözhetőek is. A kiállításon 8 db művet (a grafikák nagy méretűek, 70x100 cm-esek) helyeztünk el a falon és egy forgóállványon fotókat, amelyek a művész egyéb alkotásairól készültek. Szeptember 24-én a megnyitón vendégünk volt a prágai artotéka vezetője és egy munkatársa. A megnyitó érdekessége volt Jiri Toufar zeneszerző szintetizátorra, a kiállítás megnyitójára írt JU 27 című zeneműve.

A kiállítás sikeres volt, jelzik ezt a vendégkönyvbe írt vélemények, ezért azt tervezük, hogy a jövőben - a kialakuló kapcsolatot ápolván - mi is kiállítási anyagot küldünk a prágai artotékának, elkezdve nemzetközi kapcsolataink kiépítését.

Vazinay Mária



V-1701
BORSOS Miklós
Halászbárka
hidegtű
250 x 294 mm



BORSOS Miklós
Ligez
hidegtű
250 x 295



ÉLESDY István
Halászbástya
vasmaratás
300 x 426 mm



I-270
GÁCSI Mihály
Favágók
rézkarc
300 x 395 mm

A kölcsönzés másik formája az ún. intézményi kölcsönzés, teljes kiállítási anyagok kölcsönzése. Ezt segíteni, két éve összeállítottuk a "Kölcsönözhető kiállítások" című füzetünket, melyben 22 témában teljes kiállítási anyagot ajánlunk iskoláknak, vállalatoknak, közművelődési intézményeknek. És itt megint csak jelzésképpen, Budapesten kívül merre jártak a grafikák: Egri Megyei Könyvtár, Szentesi Városi Könyvtár, Ajkai Nagy László Művelődési Központ stb.

Február második felében könyvtárunk fiataljai ifjúsági parlamente tartanak. Az első lépések megtörténtek, elkészült egy szabályzat, ennek útján minden érdekelt értesült a hivatalos tudnivalókról, a szervezeti formákról. A Híradó fel van tehát mentve a tényszerű, "hivatalos" tájékoztatás kötelezettségétől, ezért a szerkesztőség nevében arra kérem most Gujgiczér Imrénét, a Személyzeti osztály vezetőjét, mondja el szubjektív véleményét. Az előzmények ugyanis többféle kételyt ébreszthetnek: sok éves tapasztalata alapján most mennyire bizakodó vagy kétkedő a parlament sikerét illetően?

G.I.: Ahogy nem hiszem, hogy erőszakkal boldoggá lehet tenni valakit, úgy azt sem hiszem, hogy idős vezetők által szervezett ifjúsági parlament valaha is igazán jól sikerülhet. Még akkor sem, ha most szabályzat is készült hozzá, amit - bízom benne - mostanra minden "szabóervines" fiatal olvastott.

Miért kételkedem? Részben történelmi okból: az eddigieket ugyanis végigültem, és mint személyzetis minden alkalommal elkészítettem a magam kis beszámolóját az Intézkedési terv végrehajtásáról. Közben pirultam és bosszankodtam. Ja! És szigorúan ragaszkodtam ahhoz, hogy csakis az igazat írjam. Nincs azonban /úgyszólván/ olyan pontja a jelenlegi Intézkedési tervnek, amely ne vonatkozhatna minden korcsoportra. Nyilván azért, mert nem a fiatalok fogalmazták meg kívánalmaikat, hanem helyettük mások.

Szerk.: "A fiatalok helyett mások" - azaz az "öreges" fogalmazták meg a kívánalmaikat; de ki hibáztatható ezért?

G.I.: Mindezért nem elsősorban magunkat - az "öregeseket" - kárhoztatom, hanem ifjainkat, akik mintha nem érdeklődnének saját sorsuk iránt kellőképpen, és - ne tessék most kibekiabálni, hogy mi szoktattuk le arról őket, hogy beleszóljanak a dolgokba - mert ez így nem igaz.

Szerk.: Mindez elég komoran hangzik. Tehát nincs okunk a bizakodásra?

G.I.: Furcsa módon éppen a szabályzat miatt vagyok most mégis bizakodóbb (bár a szabályozást egyébként minden dolgok halálának érzem). Egy előnye azonban van, az ti. hogy jóval a parlament összehívása előtt mindenki elgondolkodhat azon, hogy valóban demokratikus fórumra hívják-e? Érdemes-e elmenie, érdemes-e összeszedni és elmondani a gondolatait, kételyeit? Hogy elfogadja-e február végén ezt a szabályzatot, vagy vesse el mint alkalmatlant? Bírja rá a többieket, hogy hivattassanak össze később, egy saját képmásra formált parlamentet? Hogy tiltakozzék-e a formális Intézkedési terv ellen? Hogy legyen az új terv összesen egy oldalas, de az tényleg az ifjúságra vonatkozzék, és ténylegesen számonkérhető legyen? Netán ha a főigazgató úgy véli, hogy amit Intézkedési tervbe akarnak vetetni, mind teljesíthetetlen kérés, akkor mondják ki, hogy Intézkedési tervek márpedig nincsenek...? Talán eszébe jut valakinek a felkészülés időszakában, hogy megint senkinek sem hiányzott a vezetők beszámoltatása a "részarányos" végrehajtásról? És így tovább, és így tovább...

Szerk.: Mindez olyan szép, hogy szinte...

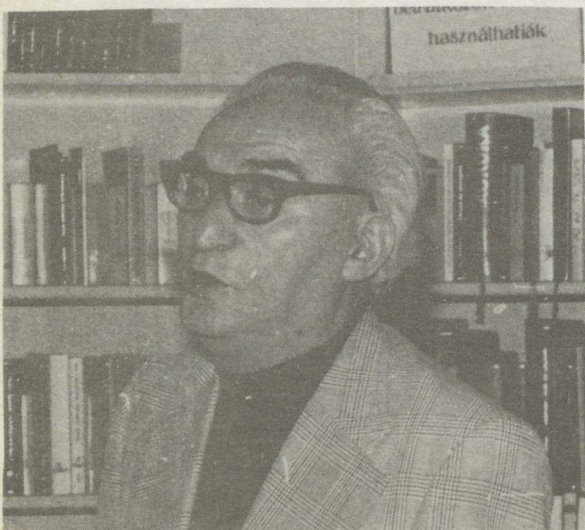
G.I.: Régi álomom, hogy egyszer a könyvtári ifjúság egy csoportja /okos, tehetséges, tanult fiatalok/ botokkal és esernyőkkel beront a központi épületbe, és helyet követel magának a vezetésben. Vagy könyörgöm! Legalább a pályázati kiírásra jelentkezzenek! Vagy ha semmiképpen sem akarnak vezetni, akkor sok-sok szakmai tizenöt ponttal /akárha lehetetlennek látszanak is! / állnának elő. Fiatalos lendülettel és kockázatvállalással. Szomorú mondat következik: néha azzal is megelégednék, ha felkészülten jelennének meg a saját felvételi vizsgájukon.

Tudom, hogy ezer gonddal küzd az ifjúság. Az ifjúság mindig ezer gonddal küzdött. És egy kis lendület meg erő maradt a közösségre, a közös dolgokra is. Nem tartom hibátlannak a vezetőket sem. Az ifjúsági parlament szempontjából ártatlanabbnak.

Szeretném, ha februárban bebizonyosodna, hogy tévedtem. Az intézet egyik vezetője, amikor a szabályzat készült, leírta módosítási javaslatát, és a végére ennyit írt: "A többi módosítási javaslatot majd a parlament résztvevőitől fogjuk kapni." Hogy úgy legyen...

Szerk.: Úgy legyen! Köszönöm a vitára vagy megerősítésre, de mindenképpen továbbgondolásra váró nyilatkozatot.

Születésének 75. évfordulóján, december 9-én könyvtárunk képviselői koszorút helyeztek el volt főigazgatónk, Révész Ferenc sírjára a Munkásmozgalmi Panteonban. A megemlékezés ezzel nem zárult le: a FSZEK most készülő évkönyvében több memoár fogja bemutatni emberi, vezetői, politikusi alakját, köztük Meiszner Tamásné közvetlen hangú, szubjektív megemlékezése. Az alábbiakban írásának egy részletét közöljük; a visszaemlékezés teljes terjedelmében az évkönyvben lesz olvasható. /Szerk./



Tudvalévő és nem az én tisztem itt elmondani, hogy Révész Ferenc kora ifjúságától kezdve elkötelezte magát a munkásmozgalomnak, és már igen fiatal korban az országos nagypolitika meghatározó tényezője volt. Köztudomású az is, hogy a könyvtárban két okból néztek rá ferde szemmel. Egyrészt szakmai hozzáértését vonták kétségbe, másrészt a szűklátókörű "ultrabal" politikai fenntartásokkal élt vele szemben. Így alakult ki az az abszurd helyzet, hogy Révész Ferenc, aki akkor már rég a Magyar Szocialista Munkáspárt

Központi Bizottságának tagja volt, saját munkahelyén szakszervezeti szemináriumot vezetett a könyvtár segédszemélyzete részére. Fizikai dolgozók alkották a hallgatóság gerincét. Abban a felejthetetlen élményben részesültem, hogy valamennyi munkatársammal együtt résztvehettem ezeken a szemináriumokon. A körülményekről röviden: Ezen kívül több különféle politikai tanfolyam működött, valamennyi rangosabbnak számított a miénknél. Nem egy esetben külön felszólítottak, hogy ne ezen vegyünk részt, hanem inkább szegény Gáliczky Éva szemináriumán, aki szeretve tisztelt kolléganőnk volt, de mi mátkacsul kitarítottunk a már megszokott oktatási forma mellett. Nem egyszer előfordult, hogy a központba igyekezőknél rajzottak ki velünk szembe a kollégák, mert ugyanarra az időpontra pártnapot, ezt-azt szerveztek. A szemináriumokon gyakran megjelentek a hallgatóságon kívüli személyek, akik feltehetően "pártfeladatként" ellenőrizték a foglalkozásokat.

A szemináriumok egyébként minden külső ceremónia nélkül zajlottak, abban az időszakban, amikor Favilla Tódornak is kijárt egy elnökség, egy kis vörös drapéria, minimum egy pohár víz az asztalon. Révész elvtárs megjelent köztünk, üdvözölt minket, majd felkérés nélkül beszélni kezdett. Elmondta véleményét a kül- és belpolitikai helyzetről, egy szál papír nélkül, hallatlan helyzetismerettel, szuggesztív erővel. Ezek a tájékoztatók nem voltak mindig szinkronban a Népszabadság aznapi vezércikkével, sőt időnként polemizáltak is azzal. Politikai éleslátása lenyűgözött valamennyiünket, és így utólag visszatekintve már 10-15 évvel ezelőtt olyan prognózist nyújtott a nemzetközi helyzetre, de főleg az ország mai helyzetére vonatkozólag, ami sajnos tökéletesen beigazolódott. Bátran mondta el véleményét mindig és mindenütt, a legfelsőbb fórumokig bezárólag. Ez a fajta nyíltság akkoriban még nem kapott polgárjogot nálunk, ezért különösen nagyra értékeltük.

Meiszner Tamásné

KARINTHY EMLÉKBIZOTTSÁG

Az író születésének 100. évfordulója tiszteletére a XI. kerületi Tanács Karinty Emlékbizottságot alakított. Mandátuma meghatározott időre szól: 1987. június 29-től az író halálának 50. évfordulójáig, 1988. augusztus 29-ig.

A Bizottság tagjai között számos ismert művész, irodalomtörténész, a kerület társadalmi, politikai intézményeinek számos képviselője található; öröm és megtiszteltetés számunkra, hogy a tagok közé választották a kerület főkönyvtárának igazgatóját, Jakubecz Ilonát is. A megalakult Emlékbizott-

ság gazdag és tartalmas programokat tervez, illetve az ilyen kezdeményezéseket támogatni kívánja. Tervei között szerepel tudományos emlékülés, képzőművészeti pályázat, hivatásos művészek szavalóversenye, Karinthy szobor felállítás. Felmerült az a gondolat is, hogy a jubileum alkalmából Karinthy Alapítvány kiírására is sor kerül, melyet irodalomtörténészek, kritikusok, fordítók pályázhathatnak meg.

A XI. kerület könyvtárai szeretnének hozzájárulni az emlékév eseményeihez. Karinthy Frigyes emlékének méltó és folyamatos ápolása és sokszínű formában való továbbélésének segítése érdekében a könyvtárosok klu-

bot kívánnak alapítani a Karinthy műveit előszeretettel olvasók, munkássága iránt különösen érdeklődők köréből. A kerület könyvtárosai örülnének, ha a kezdeményezéshez a többi kerület könyvtárai is csatlakoznának. Ezen az úton is kéri a kollégákat, hogy segítsék szervező munkájukat: küldjék meg azoknak az olvasóknak a nevét és címét, akik az átlagosnál érdeklődőbbek, többet olvastak az írótól. Amennyiben az Emlékbizottság úgy dönt, hogy megalapítja a Karinthy Társaságot, ennek alapját a klub tagjai alkotnák. a XI. kerület könyvtárainak munkatársai már most köszönik a segítséget és támogatást.

ÚJ MUNKATÁRSUNK: BARTOS ÉVA

A Híradó régi hagyományát újítjuk fel, s egyben kedves kötelességünknek teszünk eleget az itt következő interjúval. A jövőben szeretnénk e lap hasábjain bemutatni mindazon új munkatársainkat, akiknek munkája könyvtárunk dolgozói közül sokakat érint majd, akik előbb-utóbb sokakkal kerülnek személyesen is kapcsolatba. A sort Bartos Éva nyitja, aki december 15-től a Hálózati és Felügyeleti Osztály vezetőhelyettese, szakterülete az állományfejlesztés és az olvasószolgálat.

* * * * *

Szerk.: Hogyan is kezdődött szakmai pályafutásod: könyvtárosként vagy tanárként?

B.É.: Mondhatnám: mindkettőként. Az egyetem elvégzése után, 1969-ben tanszéki könyvtáros voltam az ELTE Finnugor Nyelvtudományi Tanszékén. Ezután a SZOT Központi Iskolára kerültem, ahol öt tanévet tanítottam a népművelő-könyvtáros tanítóképzői, majd főiskolai tagozaton. Ezt követően - egy éves kórházi könyvtárosi működés után - a KMK Olvasáskutatási osztályán dolgoztam. Egyébként a tanítás mindvégig elkísérte pályámat: a különféle tanfolyamok alkalmi előadásai mellett rendszeres óraadó vagyok a zsámbéki tanítóképző Főiskola könyvtári szakollégiumán.

Szerk.: A KMK viszont a könyvtárelmélet művelésének időszaka volt...

B.É.: Az ott töltött közel hét esztendő alatt magam is "továbbtanultam": elvégeztem az MLEE szociológiai szakját, s megvédtem a Könyvtártudományi Tanszékhez benyújtott doktori disszertációm. A KMK-ban munkám során elsősorban az olvasószolgálat körébe tartozó témákkal foglalkoztam: az olvasmányoknak és a könyvtárosnak az olvasóra gyakorolt hatását próbáltam vizsgálni, az olvasmányválasztások indítékait, az olvasmányokkal való elégedettség okait.

Szerk.: Erről megjelent egy könyved is.

B.É.: Mándy Gáborral közösen, akivel először az olvasói érdeklődési körök feltérképezését tűztük ki célul, hogy a szak-

irodalomból ismert ún. átlalános részlegek állományának tematikus elhelyezését elméletileg is megközelítsük. Majd pedig az emberek mindennapi életviteléhez szükséges információszükségletet, a tájékozási szokásokat, s e problémák megoldásában a könyvtárak lehetőségeit kezdtük meg feltárni.

Szerk.: De talán még ismertebb szakmai körökben a hátrányos helyzetű rétegekkel, a biblioterápia alkalmazásával kapcsolatos munkásságod.

B.É.: Kórházi könyvtáros koromtól, 1976-tól kezdve irányult figyelmem és érdeklődésem a hátrányos helyzetű rétegek könyvtári ellátásának kérdésére. Elméleti és gyakorlati síkon egyaránt próbáltam ezt a témakört előbbre vinni. A publikációim nagyrészt e témakörből kerültek ki.

Szerk.: Végül mégis a gyakorlati munkát választottad...

B.É.: 1983-ban elvállaltam a Budakeszi Nagyközségi Könyvtár /akkor még budai járási feladata is volt/ igazgatói állását.

Szerk.: Mi vonzott vissza a gyakorlathoz?

B.É.: A gyakorlati könyvtári munka egészét szerettem és szívesen is csináltam, mégis két terület különösen közel állt hozzám: az egyik az olvasószolgálat, a másik a gyűjteményszervezés, alakítás.

Szerk.: És most?

B.É.: Úgy érzem, egyre nehezedő körülményeink között ez a két terület még fokozottabb jelentőséget kap majd. A Pest megye könyvtárügyében eltöltött több mint négy év után most a FSZEK-ben szeretném folytatni munkámat. Rendkívül örülök, hogy itt éppen e két témakörrel lesz lehetőségem foglalkozni. Közel húsz éve vagyok a pályán, s érzésem szerint most már minden oldalról körbejártam; hiszen gyakorló könyvtárosként, oktatóként, kutatóként is szembetaláltam magam a könyvtárügy kérdéseivel. A többféle aspektusból összegyűjtött ismereteimet, tapasztalataimat szeretném az új helyemen szintézisbe hozni és kamatoztatni.

Szerk.: Ehhez mindannyian sok sikert kívánunk. Köszönöm a beszélgetést.

A "Könyvtáros" NDK-beli megfelelője, a "Der Bibliothekar" hasábjain az év eleje óta vita folyik a könyvtári állomány tematikus elhelyezéséről, mint arról a Könyvtári Híradó előző számában Szabó Józsefné részletesen beszámolt. A vita azonban nem zárult le: a folyóirat 10-es számában újabb hozzászóló ismertette tapasztalatait és fejtette ki véleményét. A cikk szerzője Rosel Harke, a Berlin-Marzahn kerület könyvtárának munkatársa, /tehát a vita során most első ízben egy fővárosi kerületi könyvtáros/. Az alábbiakban írásának főbb gondolatait foglaljuk össze.

* * * * *

Az NDK-ban a legutóbbi időkig az állomány feltárása és kínálása katalógusok, kiállítások, bibliográfiák segítségével történt, és mindezekhez közvetítőként a könyvtáros szükségeltetett. A könyvtárosi tevékenység magja és csúcsa a könyvajánlás volt. Az állomány önmagát kínáló tulajdonságáról eddig a szakmai berkekben keveset beszéltek, a szakmai megbeszélések során ez a kérdés sok könyvtárosban szorongást keltett, vagy mint nem szokványos problémát mellőzték. Rosel Harke szerint az állomány másfajta kínálásának szükségességét többféle meggondolás indokolja:

- Az olvasók növekvő igényeinek kiszolgálása, mely jelenleg jelentős mértékben a könyvtárosok aktív közreműködésével történik. A kevés személyzet és az ezzel szorosan kapcsolatos időhiány azonban új megoldások keresésére késztetett.

- A szabadpolcon hagyományos rendben kihelyezett könyvek használata, megtalálása bizonyos könyvtári ismereteket tételez fel /az osztályozás, a katalógusok, a raktári rend/. Főként olyan kérdések maradnak megválaszolatlanok és kielégítetlenek, melyekhez a könyveket több helyről /szépirodalom, különféle szakok/ kell összeválogatni. Mivel gyakran előfordul, hogy az olvasónak és a könyvtárosnak egyaránt kevés ideje van a megfelelő könyvtárhelyhasználati ismeretek elsajátítására, ill. közvetítésére, ezért sok kérés megválaszolatlan marad, vagy a könyvkiválasztás esetlegesé válik. E mellett egy csomó arra érdemes könyv használatlanul áll a polcokon. Van-e egyáltalán joga ahhoz a könyvtárosnak, hogy az olvasótól könyvtári szakismeretet várjon el, amelyet ő maga évekig tanult és hosszú gyakorlat során sajátított el? A könyvtáros "imago"-ja nagyobb-e attól, ha e kívánt könyvet - úgymond - bekötött szemmel veszi le a polcra? Érdemes lenne egyszer a kikölcsozött könyvek számbavétele helyett a nem teljesített kérésekről statisztikát készíteni.

- Az utóbbi húsz évben az emberek életmódja megváltozott. A technikai haladás, a kommunikációs eszközök /rádió, tv, film, videó stb./ különösebb szellemi megerőltetés nélkül elérhető információkhoz juttatnak. Különösen a fiatalokat szoktatja ez egy bizonyos kényelmességre, és lemondanak arról, hogy bármiért erőfeszítést tegyenek. Az olvasóknak, akik valamennyien szabad elhatározásból jönnek a könyvtárba, joguk van barátságos, méltányos és közvetlen bánásmódra. A könyvtárosoknak kötelességük az olvasók kívánságainak elébemenni. Ugyanakkor fontos, hogy ne csak az igények rendező elve irányítsa a kínálatot, hanem a kínálatnak is újabb kéréseket kell indukálnia és ezáltal az igényeket irányítania. A könyvtárosokon áll, hogy az olvasók elvárásainak meg akar-e felelni a könyvtár, vagy mint valamiféle tiszteletreméltó intézmény a hagyományos módon folytatja tovább tevékenységét.

Ellenvélemények a tematikus kihelyezéssel kapcsolatban:

- A könyvtáros nem tud gyorsan és biztonságosan felvilágosítást adni arról, hogy a keresett mű az állományban van-e?

- Sok időt és a szellemi ráfordítást követel, nem csak a kialakításakor, hanem a már kialakított témák folyamatos építése során is.

- Megsérül a valamennyi közművelődési könyvtárban érvényes egységes felállítási koncepciója.

- Még nem bizonyosodott be, hogy az olvasó ebben a rendszerben jobban megtalálja a pont neki való könyvet.

- A könyvtáros feleslegessé válik, közvetítő és szabályozó szerepe nem érvényesül.

A cikk szerzőjének véleménye szerint nem szabad a könyvtáraknak a fejlődéshez és az új igényekhez való kapcsolódást elmulasztaniuk. A tematikus kihelyezés módszerei és formái különbözőek lehetnek. Meghatározó az állomány összetétele, a könyvtár térbeli lehetősége és az olvasók igénye. A cél azonban csak egy lehet: jól kiismerhető kínálatot nyújtani a használóknak. A tematikus kihelyezés egy kb. 30 000 kötetes, 3 000 olvasóval rendelkező könyvtárban több variációban is elképzelhető:

- A teljes állomány témákba sorolása és egy-egy témacsoportba az odatartozó valamennyi szép- és szakirodalom összeosztása.

- Külön témák az ismeretterjesztő műveknél és külön a szépirodalomnál.

- A gyerekek részére 12 év fölött az ismeretterjesztő művek beosztása a felnőtt ismeretközlő témákba, így az azonos címek

összekeverülnek. A tapasztalatok szerint a nagyobb gyerekek és a fiatalok így is gond nélkül választanak és nem zavarják a felnőtteket sem.

- Elképzelhető olyan megoldás, hogy tartalmuk szerint csak a szépirodalmat és a népszerű ismeretterjesztő könyveket sorolják témákba, a magasabb szintű szakkönyvek a hagyományos rendben maradnak.

A művek egy példánya a hagyományos felállítási rend szerint legyen, a többes példányok témakörök szerint. Egy könyv több témába is beosztható. Fontos, hogy a témák is és a bennük szereplő könyvek is mobilak legyenek, a témákon belül pedig betűrend segítse az eligazodást. A témákat frappáns, találó, jól látható feliratok jelöljék.

A cikkben vázolt kérdések és kétségek bennünket is foglalkoztatnak és vitákra készítetnek. Rosel Harke-val egyetérthetünk abban, hogy a tudományosság, a mindent megoldani-akarás látszatának megőrzése miatt nem zárkozhatunk el a megváltozott igények kihívása előtt. Ezt a megfontolást mutatják az angol és a nyugatnémet közművelődési könyvtári próbálkozások is.

Kerekes Pálné

Harke, Rosel: Zur thematischen Bestandsdarbietung. - In: Der Bibliothekar, Leipzig, 1987. 10. 455-463. p.

TÓTH LAJOS
1907 - 1987

Szomorú szívvel temettük el Tóth bácsit. Mindenki, könyvtárosok és olvasók csak ezen a néven ismerték és szerették őt, aki már a könyvtár kapujában szíves szóval köszöntötte őket. Nemeskürty István írta néhány évvel ezelőtt, hogy jó érzés belépni a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár központjába, mert ott már a portán kellemes benyomást szerez a belépő.

Tóth bácsi a Fővárosi Tanács Építésügyi osztályáról került a könyvtárba. Először a raktárban dolgozott, majd a portára helyezték, ahol kedvesen, udvariasan és türelemmel igazította el az olvasókat, és mindig mosolyogva fogadta a kollégákat. 1973-ban ment nyugdíjba. Mint nyugdíjas 1980-ig folytatta munkáját töretlen kedéllyel, de már megrendült egészséggel. 1987 nyarán súlyos műtéten esett át, és fáradt szíve november 15-én megszűnt dobogni.

Kedves alakjának emlékét szívünkben megőrizzük!

SZEMÉLYI HÍREK

K i t ü n t e t é s

Mayerné Baán Magda, a soroksári könyvtár vezetője sikeres helyismereti munkájáért SZOCIALISTA KULTURÁÉRT kitüntetésben részesült.

J u t a l o m

Dévényi Jenőné a Pénzügyi osztály megbízott vezetője 3.000 forint rendkívüli jutalomban részesült.

M e g b í z á s

Varró Istvánné fiókvezető a III. kerületi főkönyvtár igazgatóhelyettesi teendők ellátására kapott megbízást.

Ú j m u n k a t á r s

Légrádi Zoltán műszaki ellenőr és Molnár Róbert műszaki ellenőr /Műszaki osztály/. Nagy Mária könyvtáros /Szociológiai osztály/.

K i l é p e t t

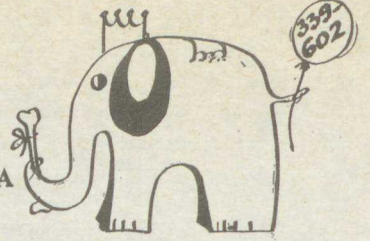
Balázs Katalin könyvtáros /Zenei gyűjtemény/, Dévényi Jenőné megbízott osztályvezető /Pénzügyi osztály/, Szilassy Bertalanné könyvtáros /Szerzeményezési és feldolgozó osztály/, Dr. Vásárhelyi Judit főmunkatárs /Szociológiai osztály/.



SZÍVESZTERI

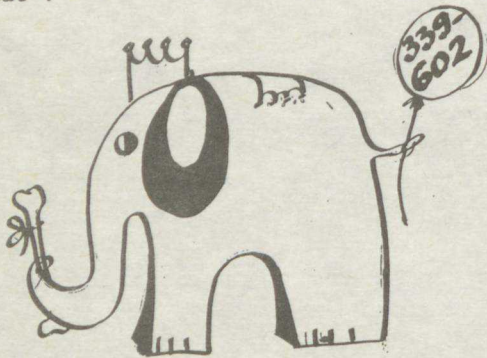
oldal

A DIVATOS ARCHIMÉDÉSZ ÉS AZ OKOS AIDA



Aki netán ne lenne azonnal, 'kétkedés nélkül, már a cím olvastán is tisztában vele - esetleg merő szórakozottság vagy uram bocsá' balga tájékozatlanság okán - nos annak tisztelettel jelenthetem: a Közhasznú Információs Szolgálat immár "beüzemelésének" vége felé közeledik, ami azt is jelenti egyben, hogy miközben én az írógépet ütöm, aközben óráról órára közeledik december 15-ének reggel 9 órája, amikoről tőkéletesen nyilvánossá válunk. Mindehhez rendelkezésünkre áll egy 339-602-es kódszámmal ellátott, szeszélyes, időnként különcködő magyar telefon, négy viszonylag kényelmes kar nélküli és két, hagyományosan megbízható szék, valamint egy félmaroknyi elszánt, határtalanul lelkes, a jövő felé haláltmegvető bátorsággal és a túléléshez feltétlenül szükséges humorérzékkel bíró munka-"csapat"...

E rövid tájékoztatásra mindössze azért volt szükség, hogy átnyújtsunk kedves kollégáinknak és persze minden kedves olvasóinknak egy szimbólikus csokrot: összegyűjtve néhány igen eredeti, a jövőt illetően azonban remélhetően nem teljesen tipikus "virág-szálat".



Tapasztalataink tükrében tehát örömmel jelenthetjük, hogy például Archimédész határozottan divatba jött mind vizsgakérdések, mind baráti társaságok fogadásainak tárgyaként. Vele kapcsolatban mindössze azt kellett megfejtenünk, hogy különféle, több száz éven át híres mondásait /pl. a "Ne zavard a köreimet!"/ mikor mondta, kinek és miért? Hogy mi van a sírkövére vésve? És milyen nemzetiségű volt az az eltévelyedett és az akkori világ tudományos értékeiről sekélyes információkkal rendelkező római katona, aki e - azóta világhírű - tudósleket megszabadította a test börtönétől. Sajnos nem volt időnk sokáig ábrándozni ez örvendetes, újkeletű népszerűsége, mert villámgyorsan fel kellett derítenünk Aida életrajzát. No nem a szépséges Verdi hősnő szenvedélyes életét, hanem az okos, borotválni és számol-

ni a világon egyedülállóan tudó cirkuszi elefántét, aki - mint bárki meggyőződhet róla az Express újság és a Magyar Nemzet hasábjairól - koponya- és lábszárcsontjának áruba bocsátásával kalandosnak ígérkező új életre kelt. Aida és Archimédész gazdag életregényét csupán - felüdülésként - néhány gondolat választotta el bennünk a 8. európai dingingverseny eredményeitől és a Teflon fajsúlyától. A valódi kikapcsolódást ezek után az a keresztretjvény jelentette, melynek - reméljük, azóta boldog - megfejtője hiányzó láncszemei mindössze Daguerre nevét rejtették, ugyanis a Louis Jacques keresztnevek szerencsénkre már előttünk megfejtettek...

Gyorsan folytatom a sort, mielőtt kedves olvasóink azt hinnék, hogy már születésünk előtt a Különleges Tudakozó Különleges Tudakozó Különleges Brigádjává váltunk. Nem, azonnal le kell szögezmem, hogy ez csupán olyan esetekben lehetséges, amelyekre a Különleges nem tud gyógyírt találni. Notehát: folytassuk a sort a tőkéletesen "közhasznú" kérdésekkel:

Fiatal házaspár egy-két hónapi összmunkavisztonnyal és reális reményekkel a trónörökös jövetele ügyében honnan, miként és milyen összegű lakásvásárlási kölcsönt vehet fel és milyen feltételekkel? Tanácsi lakást örökölhet-e a szülőktől egyenes ági leszármazott? A plakátragasztók milyen cég égisze alatt dolgoznak, amikor éppen nem felejtik el kiragasztani a valóban aktuális és eltűntetni a hónapok óta érvénytelen plakátokat?

Hol lehet break-táncot tanulni gyorsított tanfolyamon, mert a határidő igencsak szűre szabott - ugyancsak fogadás okán? Mi a hét főbűn és a hét szentség - de sorrendben ám, nem ahogy eszünkbe jut! Az Ecclesia boltján kívül hol árulnak még szentképeket? Hol lehet kapni a hét napjaival jelölt bugyikat? Melyik a Delfin-tourist és melyek a specialitásai? Mi a "hét szabad művészet"? Hol állítottak emléktáblát Rózsa Ferencnek; hol vannak budapesten magánpanziók; meddig van nyitva a SUGÁR; ki volt a Nyugat első főszerkesztője; hol van olyan templom, amely Mária Oltalmá-ról neveztetett el és folyóparton áll; hányan pusztultak el a világon fajüldözés következtében; mikorra fejlődött ki az első értelmes ember a földön; és mettől-meddig üzemel a Közhasznú Információs Szolgálat:

Örömmel jelenthetjük, hogy december 15-től munkanapokon, 9-18 óra között.

Révy Eszter

SZILVESZTER: OLDAL



A DUPLUMOSÍTÁS KÉRDÉSEI /elletes pillanatkép/

- Mondd, Tanka, hogy áll a duplumosítás az Aszódi úti raktárban?
- Tanka: A-tól K-ig apad, feljebb árad, Z-nél útszűkület; hajóvonták találkozása tilos...
- Benyovszky: Kisjenőnél nincs jelezve...

KÖZÉRDEKŰ TÁJÉKOZTATÁS EGY FŐKÖNYVTÁRBAN

- Csrr...brr...csrr...
- Halló, könyvtár, jó napot kívánok.
- Lenne szíves megmondani, hogy a Szlávy utca melyik rendelőhöz tartozik. Ugyanis most költöztünk ide...
- Kérem, hívjon fel tíz perc múlva, megmondom.
- Tíz perc múlva:
- Csrr...brr...csrr...
- Én voltam előbb, aki...
- Igen, máris mondom. /Cím, telefon, rendelési idő./
- Köszönöm szépen.
- Kérem, ez a dolgunk. De legyen szíves mondja meg, honnan tudta, hogy ilyen közérdekű információs ügyekben is tájékoztatást nyújtunk, hogy ilyen kérdéssel is fordulhat a könyvtárhoz?
- Hogyan? Könyvtár? Te Jóisten, rosszul emlékeztem a számra, én mind a kétszer a gyermekrendelőt hívtam...

KÖNYVTÁROS HUMOR

Nincsenek régi viccek, csak sokat tapasztalt könyvtárosok. Ezért régebbi szilveszterek könyvtáros humorából is átnyújtunk egy nyálbravalót.

MINDENT AZ OLVASÓÉRT

- Tessék mondani, van bent szerelmes?
- Igen, azonnal küldöm a kolléganőmet.

KRIMI

- Van itt elől valami krimi?
- Itt nincs, de jöjjen hátra velem...

RENDES

- Uram, ön összekeveri a polcon a könyveket!
- Dehogy, csak hozzáigazítom a katalógusukhoz.

ÁTRÁGTA MAGÁT

- Nehéz olvasmány volt?
- Eléggé, de átrágtam magam rajta.
- Nem baj, majd újraköztetjük.

KÉRÉS A TEMATIKUS POLCNÁL

- A visszahozott könyveket nem olvastam. Most valami hasonlót szeretnék.

ŐSZINTE

- Mind a ketten beíratkoznak?
- Nem a feleségem csak azért jött, mert én lopok, ő meg figyel.
- Akkor bemutatom a könyvtárat. Kazettáink is vannak.

KÖNYVTÁROS HUMOR

SEGÍTŐKÉSZSÉG

- Kérem, ennek a könyvnek minden huszadik lapját kitepték. Így el se tudom olvasni.
- Tessék várni asszonyom, azonnal átszámolom.

OLVASÓI PÁRBESZÉD

- Te is hoztál vissza könyveket?
- Nem. Én csak vinni szoktam.

FELSZÓLÍTÁS

- Felszólítót kaptam.
- Késett?
- Nem. Harmadikán adták fel, negyedikén már meg is kaptam.